

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Gospodarki Narodowej
i Innowacyjności (139.)
w dniu 12 grudnia 2018 r.

IX kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla oraz z tytułu zaprzestania pobierania bezpłatnego węgla przez osoby niebędące pracownikami przedsiębiorstwa górniczego (druk senacki nr 1032, druki sejmowe nr 2958 i 3036).

(Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 16)

(Posiedzeniu przewodniczą przewodniczący Andrzej Stanisławek oraz zastępca przewodniczącego Adam Gawęda)

Przewodniczący Andrzej Stanisławek:

Skoro jest już pan minister, to zaczynamy.

Otwieram posiedzenie – witam jeszcze senatora Augustyna – Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności.

Dziękuję senatorom za przybycie mimo bardzo ciężkiego okresu politycznego. Jest nas dosyć duża grupa.

Porządek obrad: rozpatrzenie ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla oraz z tytułu zaprzestania pobierania bezpłatnego węgla przez osoby niebędące pracownikami przedsiębiorstwa górniczego; druk senacki nr 1032, druki sejmowe nr 2958 i 3036.

Czy są uwagi do porządku obrad? Nie ma.

Czy w posiedzeniu uczestniczą przedstawiciele podmiotów prowadzących działalność lobbingową w rozumieniu ustawy o działalności lobbingowej w stanowieniu prawa?

Nie? Ale widzę tutaj dużo górników.

(Głos z sali: No, Adam...)

No, Adam, Piecha...

(Wesołość na sali)

...Probiez...

Nie ma takich przedstawicieli. Dziękuję bardzo.

Witam serdecznie pana ministra.

Oddaję prowadzenie Adamowi.

Bardzo proszę, Adam.

Zastępca Przewodniczącego Adam Gawęda:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Witam panią dyrektor i pana ministra.

Przedmiotem dzisiejszego posiedzenia komisji jest właśnie ustawa, o której pan przewodniczący wspomniał, a zatem oddaję głos panu ministrowi.

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

Minister Energii Krzysztof Tchórzewski:

Dziękuję bardzo.

Sejm na posiedzeniu 23 listopada przyjął ustawę o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla oraz z tytułu zaprzestania pobierania bezpłatnego węgla przez osoby niebędące pracownikami przedsiębiorstwa górniczego. Celem naszego projektu ustawy jest właśnie zrekompensowanie do pewnego stopnia, w ramach możliwości budżetu państwa, strat finansowych poniesionych przez osoby uprawnione niebędące pracownikami przedsiębiorstw górniczych, które otrzymywały bezpłatny węgiel w naturze lub w ekwiwalencie pieniężnym. Osoby te otrzymywały bezpłatny węgiel na podstawie układów zbiorowych pracy, porozumień i innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, które utraciły moc obowiązującą przed wejściem w życie ustawy na skutek np. zawartych porozumień czy też dokonanych wypowiedzeń. Realizacja celu ustawy ma nastąpić przez wypłatę z budżetu państwa świadczenia rekompensacyjnego z tytułu trwałej utraty prawa do bezpłatnego węgla lub z tytułu zaprzestania pobierania bezpłatnego węgla przez osoby niebędące pracownikami przedsiębiorstwa górniczego.

Przypomnę, że w dniu 24 października weszła w życie ustawa z dnia 12 października o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla. Ustawa ta uprawniała do otrzymania rekompensaty największą grupę osób niebędących pracownikami przedsiębiorstwa górniczego, uprawnionych do bezpłatnego węgla na podstawie wewnątrzzakładowych przepisów prawa pracy, tj. emerytów, rencistów przedsiębiorstw górniczych, którym wypowiedziano jednostronnie lub za porozumieniem stron prawo do tego bezpłatnego węgla. Jednak ustawa ta nie objęła również... Ustawa ta objęła również wdowy, wdowców i sieroty, mających ustalone prawo do renty rodzinnej po tych emerytach i rencistach. Na podstawie doświadczeń z zakresu funkcjonowania tej ustawy oraz licznych sygnałów społecznych, informacji od przedsiębiorstw wypłacających został zidentyfikowany nowy katalog osób uprawnionych do świadczenia rekompensacyjnego.

Dodam, że wysokość tej rekompensaty, która ze stroną społeczną została przed ponad rokiem wynegocjowana, wynosi 10 tysięcy zł. Według tej ugody społecznej ta wypłata jakby eliminuje roszczenia i jest takim kompromisowym załatwieniem tego problemu. Wysokość rekompensaty nie stanowi równowartości przysługującego węgla, ani za lata, w których nie był on wydawany osobom uprawnionym, ani za lata przyszłe, w których mógłby być wydawany, gdyby to uprawnienie nie zostało im odebrane. Realizacja wypłaty świadczenia rekompensacyjnego rozpoczyna się

od dnia 1 czerwca 2019 r. Szacuje się, że z regulacji wprowadzonych ustawą będzie mogło skorzystać ok. 24 tysięcy 80 osób. Tyle zostało w czasie przygotowywania tego rozwiązania zidentyfikowanych. Limit wydatków z budżetu państwa na finansowanie jednorazowych rekompensat w projekcie ustawy budżetowej został określony na 240 milionów 800 tysięcy zł. Wyplata tych rekompensat będzie realizowana w ramach limitu wydatków na górnictwo, a więc nie ustalamy dodatkowych wydatków, tylko dokonujemy przesunięć w ramach tych wydatków na górnictwo, które są zaplanowane. Koszt ten został wyliczony przy założeniu, że wszyscy uprawnieni, tj. 24 tysiące 80 osób, skorzystają z możliwości otrzymania tego świadczenia.

Właściwie to wszystko, jeśli chodzi o to rozwiązanie. Proszę Wysoką Komisję o poparcie tej ustawy.

**Zastępca Przewodniczącego
Adam Gawęda:**

Dziękuję, Panie Ministrze.

Co prawda ustawa nie budzi zastrzeżeń o charakterze legislacyjnym, ale w tym momencie witam panią główną legislator Danutę Drypę i oddaję głos.

Bardzo proszę.

**Główny Legislator w Biurze
Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Danuta Drypa:**

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo!

Biuro Legislacyjne nie zgłasza uwag do przedmiotowej ustawy. Dziękuję.

**Zastępca Przewodniczącego
Adam Gawęda:**

Dziękuję.

Ja zaraz oddam głos panu senatorowi, ale zanim to uczynię, chciałbym jeszcze poruszyć krótko 2 sprawy.

Pierwsza sprawa. Chciałbym, Panie Ministrze, żeby pan jeszcze dopowiedział, czy ta ustawa obejmie również tych, którym nie zostało wypłacone to świadczenie rekompensacyjne na skutek, no, tak to nazwijmy, błędów proceduralnych ze strony SRK bądź też na skutek tego, że – takie były liczne uwagi zgłaszane do mojego biura – wniosek został zgłoszony zgodnie z wymogi tamtej ustawy, przyjętej rok temu, ale z uwagi na jakieś niedopatrzienia świadczenie nie zostało wypłacone, dlatego że został przekroczony termin. Takie zresztą dostałem wtedy odpowiedzi od ówczesnego prezesa SRK.

I druga sprawa. Dobrze, że przejmujemy te regulacje. Ja chciałbym tylko przypomnieć, że ten katalog uprawnionych do świadczenia rekompensacyjnego próbowaliśmy również w zeszłym roku rozszerzyć. Rozumiem, że po roku funkcjonowania tamtej ustawy przyjęliśmy to rozwiązanie, które umożliwi skorzystanie z niej również przez tych, którzy zostali uprawnieni, a mianowicie przez sieroty górnicze, mówiąc tak kolokwialnie.

Tak że bardzo proszę o odpowiedź.

**Minister Energii
Krzysztof Tchórzewski:**

Dziękuję bardzo.

Art. 2 ust. 1 lit. c ustawy brzmi: „osoby uprawnione w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym, którym nie wypłacono świadczenia rekompensacyjnego z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla, z wyjątkiem osób, którym przedsiębiorstwo wypłacające udzieliło pisemnej odmowy, o której mowa”... itd. Tak więc te osoby otrzymują te świadczenia. Dotyczy ona tych wszystkich, którzy właśnie czy coś błędnie wypełnili, czy coś u nich było nie tak, czy nie zdążyli z jakichś względów otrzymać tego świadczenia. Tak więc to także uzupełniamy.

**Zastępca Przewodniczącego
Adam Gawęda:**

Dziękuję bardzo.

Pan senator Augustyn.

Senator Mieczysław Augustyn:

Przeglądam tę ustawę. Dobrze, że dopilnowano tutaj, żeby tego dochodu nie wliczać do dochodu uprawniającego do dodatków mieszkaniowych, do pomocy społecznej. Ale ponieważ patrzę na grupę osób, których to dotyczy, zastanawiam się, czy tam nie powinno być jeszcze powiedziane, że nie liczy się to do dochodu uprawniającego do świadczeń rodzinnych. Bo jeżeli to są wdowy, to należy im się, pod pewnymi warunkami finansowymi, dodatek na pielęgnację... już nie pamiętam, chyba dodatek opiekuńczy, bo tych dodatków jest tyle, że można nazwę pomylić. A jeżeli chodzi o sieroty, to jest cały zestaw dodatków uzależnionych od dochodu i tam są inne dochody niż w przypadku pomocy społecznej. Tak dla pewności zapytam: czy państwo to rozpatrywaliście, czy to gdzieś tam nie umknęło? Bo wydaje mi się, że jeszcze byłaby szansa, żeby to ewentualnie uszczelnić. To polecam też uwadze pani mecenas. Na pierwszy ogład wydaje mi się, że tu jest luka, którą warto byłoby uzupełnić.

**Zastępca Przewodniczącego
Adam Gawęda:**

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

**Minister Energii
Krzysztof Tchórzewski:**

Od początku, jeśli chodzi o wypłatę tych świadczeń, także i przy tym największym zakresie, przyjmowaliśmy, że te wypłaty nie powodują żadnych skutków podatkowych, a więc nie wliczają się do dochodu osoby, która otrzymuje to świadczenie. W art. 11 jest wyraźny zapis, który o tym mówi: kwoty rekompensaty nie wlicza się do dochodu, o którym mowa w ustawie o dodatkach mieszkaniowych, ustawie o pomocy społecznej itd. Tak że...

(*Senator Mieczysław Augustyn: Ale to są 2 ustawy, Panie Ministrze, a ja pytam o trzecią.*)

(*Głos z sali*: Jeszcze podatek dochodowy, to art. 12.)

W art. 12 jest też ujęty podatek dochodowy: zwalnia się od podatku dochodowego świadczenie rekompensacyjne z tytułu utraty prawa...

(*Senator Mieczysław Augustyn*: To też jest coś innego.)

Proszę?

(*Senator Mieczysław Augustyn*: To też jest coś innego.)

To nie...

Senator Mieczysław Augustyn:

Panie Ministrze, wszyscy mamy dobrą wolę i żeby...

(*Minister Energii Krzysztof Tchórzewski*: Tak, tak oczywiście.)

...broń Boże tutaj ktoś nie...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Tak, żeby tutaj nie było żadnej nieszczelności. Ja proszę panią mecenas, żeby zerknąć do tej ustawy, ale na ile ją znam... No, źle by było, gdyby jednak spory dochód jednorazowy pozbawił kogoś prawa do dodatku opiekuńczego na współmałżonka albo czegoś takiego.

Zastępca Przewodniczącego Adam Gawęda:

Dziękuję.

Rozumiem intencję, Panie Senatorze, jest ona jasna, klarowna i szukamy rozwiązania, które prawnie zabezpieczy te osoby.

Pan minister jeszcze chciałby uzupełnić, tak?

Minister Energii Krzysztof Tchórzewski:

Może tylko uzupełnię, że w przypadku poprzednich wypłat ten problem nie zaistniał, a zapisy są identyczne. Po prostu te zapisy to są przeniesione zapisy z poprzedniej ustawy, która też była przez Wysoki Senat rozpatrywana. Nikt nie zgłosił się z żadną pretensją, z żadnym zażaleniem co do sposobu rozliczania. Przekazana intencja, że do żadnych świadczeń, do żadnych podatków itd. ten dodatek się nie wlicza, była jednoznacznie traktowana przy poprzednich wypłatach, a były to 2 miliardy zł. Tak więc to...

(*Senator Mieczysław Augustyn*: Ale pozwoli pan minister, że się upewnimy.)

Oczywiście.

Zastępca Przewodniczącego Adam Gawęda:

Rozumiem intencję, myślę, że pan minister tę kwestię również wyjaśnił. Ja tylko dodam, że praktyka ubiegłego roku wykazała, że rzeczywiście nie zaistniały tego typu problemy. Ale jeśli pani mecenas, pani główna legislator byłaby uprzejma jeszcze ewentualnie na to z prawnego punktu widzenia spojrzeć, to bardzo bym prosił; niekoniecznie w tym momencie, ale po dyskusji.

Ja jeszcze dopytam, Panie Ministrze, o kwestię, bo... Ja to doskonale rozumiem, tylko tu jest napisanie tak: „z wyjątkiem osób, którym przedsiębiorstwo wypłacające

udzieliło pisemnej odmowy”. W związku z tym udzieliło również tej pisemnej odmowy tym, którzy się znajdują w tym katalogu. Rozumiem, że te zapisy prawne nie wyłączają tych osób, które teraz tą ustawą obejmujemy, tak?

Minister Energii Krzysztof Tchórzewski:

Te osoby muszą ponownie złożyć wniosek, jeżeli uznają, że się mieszczą w katalogu tej ustawy.

Zastępca Przewodniczącego Adam Gawęda:

Rozumiem. Czyli te osoby, którym udzielono odmowy, a które znajdują się w tym katalogu, muszą ponownie składać wniosek, a te osoby, które na skutek pewnych błędów – tak to nazwijmy – formalnych ze strony SRK nie uzyskały świadczenia, jeśli nie będzie przeszkód formalnych, nie będzie potrzeby uzupełnienia wniosku, na podstawie tamtych wniosków uzyskają to świadczenie.

Minister Energii Krzysztof Tchórzewski:

Tak jest, potwierdzam.

Zastępca Przewodniczącego Adam Gawęda:

O to właśnie chciałem dopytać. Bardzo dziękuję.

Pan senator Probiez.

Bardzo proszę, Panie Profesorze.

Senator Krystian Probiez:

Panie Ministrze! Panie Przewodniczący!

Ja pragnę wyrazić wielkie zadowolenie z tego, że taka poprawka do tej poprzedniej ustawy została wprowadzona. Zostałem zmuszony do sięgnięcia w głąb i zapoznania się z historią tych dodatków, tego deputatu węglowego i znalazłem dokumenty pisane w latach trzydziestych ubiegłego wieku, jeśli chodzi o Górnośląskie Zagłębie Węglowe. I teraz tak: dopóki nie było żadnej rekompensaty, w zasadzie nie było problemu, tylko było szemranie. Jak wprowadzono tę poprzednią ustawę, to się zaczęło wielkie zaniepokojenie społeczne u tych, którzy nie zostali nią objęci. Miałem osobiście przyjemność uczestniczyć w takim spotkaniu w Knurowie – nie jestem zbyt doświadczonym negocjatorem – w którym ponad 300 adwersarzy niejako wystąpiło z pretensjami przeciwko mnie jako przedstawicielowi tej ekipy rządzącej. Ja jeszcze wtedy nie wiedziałem, że to będzie w taki sposób poprawione, ale jedno wiedziałem: że ugrupowanie, którego klubu jestem członkiem, działa uczciwie i te poprawki prędzej czy później będą wprowadzone. I stało się. Bronilem się tylko tym argumentem, licząc na uczciwość naszego ugrupowania i na to, że ta poprawka będzie wprowadzona. I stało się. Bardzo dziękuję.

**Zastępca Przewodniczącego
Adam Gawęda:**

Dziękuję bardzo.
Bardzo proszę, Pani Mecenass.

**Główny Legislator w Biurze
Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Danuta Drypa:**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!
Sprawdziłam tak na gorąco ustawę o świadczeniach rodzinnych i ustawa ta zawiera definicję dochodu...

(Senator Mieczysław Augustyn: I ona jest powiązana...)

I pozwolę sobie przytoczyć, co mówi ten artykuł. Art. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych mówi: ilekroć w ustawie jest mowa o dochodzie, oznacza to, po odliczeniu kwoty alimentów świadczonych na rzecz innych osób, przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych. Tak więc, jeżeli kwota rekompensaty podlega zwolnieniu, to gdy inne świadczenia będą ustalane na podstawie dochodów, ta kwota nie będzie wliczana. Dziękuję.

**Zastępca Przewodniczącego
Adam Gawęda:**

Bardzo dziękuję.
(Senator Mieczysław Augustyn: Czyli art. 12...)
Bardzo dziękuję, Panie Senatorze. Myślę, że to wyjaśnienie wyczerpuje tę wątpliwość.

Czy jeszcze są głosy w dyskusji? Nie ma głosów w dyskusji.

Zatem zamykam dyskusję.

Przyłączam się do głosu pana senatora. Bardzo dziękuję za te regulacje, bo rzeczywiście dość sporo zgłoszeń i inicjatyw, które były kierowane do naszego biura, a które kierowaliśmy na ręce pana ministra, zostało tu w jakiś sposób uwzględnionych i za to w imieniu komisji i wszystkich senatorów bardzo serdecznie dziękuję.

Zamykam dyskusję.

Przechodzimy do głosownia.

Zgłaszam wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Kto jest za przyjęciem ustawy bez poprawek? (8)

Jednogłośnie za. Dziękuję bardzo.

Pan senator Peczkis.

Senator Grzegorz Peczkis:

Na sprawozdawcę proponuję pana przewodniczącego Adama Gawędę.

**Zastępca Przewodniczącego
Adam Gawęda:**

Dziękuję bardzo. Przyjmuję.

Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie komisji...

Dziękuję, Panie Ministrze.

Dziękuję pani dyrektor, pani legislator, pani mecenas i senatorom.

Zamykam posiedzenie komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 8 minut 34)

